

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NR. 38

"Keleivis" telefonas AN 2 30.1

SO. BOSTON, MASS., 1975 METŲ SPALIO - OCTOBER 7

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Alkūro n. rėrio ka'na 20 centų

71-MIEJI METAI

KELEIVIS
Prenumerata - Subscriptions
Amerikoje ir užsienyje
metams - 1 year
pusi metų - 6 months ..
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for 2 weeks in August)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1966
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

Ką svarstė Vliko taryba

Vyriausio Lietuvos Etaišvinimo Komiteto Taryba rugsėjo 27 d. Kultūros Židinyje, Brooklyn, N.Y., turėjo savo eilinį posėdį, kuriame buvo išklaustos informacijos, susipažinta su įkorporuoto Tautos Fondo dokumentais, su Vliko Valdybos paruoštu seimo tarbotvarkės projektu ir kt.

Pradėdamas posėdį, Tarybos pirmininkas Stasys Lušys tarė bendrą apžvalgos žodį. Jam pasisakius, Vliko Valdybos vicepirmininkas Juozas Audėnas Tarybą išsamiau painformavo apie svarbesnius Valdybos darbus. Pirmiau painformavo apie svarbesnius Valdybos darbus. Pirmiausia jis pabrėžė, kad paskutiniaisiais dviem mėnesiais, visuomenei pageidaujant, Valdybos nariai turėjo gražios progos dalyvauti įvairiuose visuomenės suvažiavimuose ir betarpiškai juos informuoti apie Vliko darbus arba tarti savo žodį vienu kitu visuomenei rūpimu klausimu. Taip, pvz., dr. Kęstutis Valiūnas rugpjūčio 30-31 dalyvavo ir kalbėjo skautų akademikų stovykloje Rake Michigan ir Kauno Jėzuitų gimnazijos auklėtinių suvažiavime Chicagoje. Vicepirmininkas Jurgis Valaitis rugpjūčio 23 dalyvavo Vyčių seime, įvykusiame Kultūros Židinyje, Brooklyn, N.Y., ir suvažiavime pasveikino. Algis Vedeckas rugpjūčio 23 dalyvavo ateitininkų sendraugių suvažiavime Kennebunkporte, Maine, ir kalbėjo apie Vliką. Juozas Audėnas rugsėjo 22 Kultūros Židinyje tarė žodį Tautos šventės minėjime.

Pranešėjas painformavo Tarybą ir apie tai, kad dr. Vandos Sruogienės paruošta knyga "Lietuvos Steigiamasis Seimas" Darbininko spaustuvėje jau spausdinama ir tikimasi, kad šiemet 55-ry metų Steigiamojo Seimo sukakties proga knyga pasirodys rinkoje.

Ateinančiam Vliko seimui, kuris įvyks lapkričio 29-30 Kultūros Židinyje, Brooklyn, Valdyba jau paruošusi darbotvarkės projektą. Apie Valdybos atliktus darbus kalbės dr. Valiūnas, Valaitis, Aleksandras Vakselis, Prof. dr. Bronius Nemickas skaitys paskaitą tema "Helsinkio susitarimų teisinė prigimtis". Be to, šio seimo metu Taryba turės sudaryti naują Vliko Valdybą, nes dabartinės trejų metų kadencija baigiasi.

Pranešėjas nušvietė pasirošimų eigą ir spalio 17-19 Kopenhagoje, Danijoje, įvykstančio prof. Andrej Sacharovo vardu Hearingą — apklausinėjimą liudininkų dėl Sovietų Sąjungoje žmogaus teisių pažeidimo ir religinio bei ideologinio persekiojimo. Taip dvidešimt kelių liudininkų bus du lietuviai, Solženycinas ir kt. Tarp į teisėjus parinktų žymių asmenų iš įvairių pasaulio valstybių yra ir prof. dr. A. Štomas, prieš kelerius metus emigravęs iš okupuotos Lietuvos ir dabar gyvenęs Anglijoje.

Su įkorporuoto Tautos Fondo dokumentais posėdiniukus supažindino Tautos Fondo Tarybos narys J. Valaitis.

Vytautas Vaitiekūnas informavo apie įvairius gyvenimo reiškinius okup Lietuvoje.

Dėl abiejų (Audėno ir Valaičio) pranešimų Tarybos nariai Bronius Bieliukas, Stasys Žadeikis, dr. Bronius Radzivanas, V. Vaitiekūnas, Juozas Pažemėnas, Kęstutis Miklas, Juozas Giedraitis, Rima Čerkeliūnienė, Stasys Lušys dalyvavo savo paklausimais diskusijose. Jiems atsakinėjo abu pranešėjai ir Vakselis.

Posėdžiui pirmininkavo St. Lušys, Lietuvos Krikščionių demokratų S-gos atstovas; sekretoriavo Rima Čerkeliūnienė, Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovė.

(ELTA)

Portugalija vis dar ant parako statinės

Portugalijos vyriausybė, nors ir atstūmusi komunistus nuo vadovaujančių pozicijų, vistiek dar eidi ant parako statinės. Karo invalidai trečia savaitė apgulę prezidentūrą, kariuomenė ir policija nepatikima, nes infiltruotą komunistų ir dešiniųjų ir gresia progimas.

Bankrutavo Grant bendrovė

Grant bendrovė turėjo net 1,069 krautuves ir darė milžinišką apyvartą, bet turėjo ir krūvą skolos, nes savo biznį plėtė skolintais pinigais.

Kai nuo 1973 m. nušimčiai už skolas pradėjo kilti, bendrovė su bilionu dolerių skolos subankrutavo.

P. Vn.

Kur bėga šėsupė, kur Nemunas teka,
Ten mūsų tėvynė, graži Lietuva.

Santaros premija - Mariui Katiliškiui

Santaros šviesos Federacijos sambūris savo rugsėjo pradžioje įvykusiame Tabor Farm suvažiavime rašytojui Mariui Katiliškiui paskyrė \$2,000 premiją.

Šiemet rugsėjo 15 d. šiam talentingam rašytojui sukako 60 metų amžiaus.

K. Bielinio premija paskirta E. Juciūtei

Kipras Bielinis savo testamentu paliko 3,000 dolerių premiją asmeniui, kuris gerai parašys mokslinę ar beletristinę knygą apie bolševikų ar nacių veiksmus ir genocidą okupuotoje Lietuvoje.

Tam sukurta komisija susipažino su jai atsiųstomis knygomis, o taip pat priėmėsi dėmesį ir kitas po Kipro Bielinio mirties ta tema išleistas knygas, pripažino geriausiai testamentą sąlygoms atitinkančia buvusios Sibiro tremtinės Elenos Juciūtės knygą "Pėdos mirties zonoje".

Už šią knygą komisija rugsėjo 12 d. vienbalsiai nutarė Elenai Juciūtei skirti Kipro Bielinio trijų tūkstančių dolerių premiją.

Susižinojus su laureate, Chicagoje manoma surengti jai iškilmingą premijos įteikimą.

Sprendėjų komisiją sudarė: pirm. Juozas Skorubskas, sekr. Algirdas Pužauskas; nariai Juozas Pronskus ir Mykolas Pranevičius. Testamentą vykdymo sąlygas ra Pijus Venclova.

Socialdemokratų darbuotojas Kipras Bielinis mirė 1965 m. gruodžio 7 d. New York. Jis iš savo santaupų \$3,000 paliko tam, kuris bus pripažintas geriausiai pavaizdavęs nacių ar komunistų vykdomą Lietuvos naikinimą. Kaip dabar jau žinome, ta premija pripažinta Elenai Juciūtei už jos knygą "Pėdos mirties zonoje".

Ispanijos diktatorius Francisco Franco, kuris griežtomis bausmėmis stengiasi numalšinti bakų laisvės kovos pajūdį ir kitus savo režimo priešininkus ir išlaikyti valdžioje, nors jis jau 83 metų amžiaus.

Austrijoje laimėjo socialistai

Praeitą sekmadienį Austrijoje rinko parlamentą. Socialistai gavo 50.61% balsų ir parlamente turės 94 atstovus (viso labo parlamente yra 183 atstovai). Antroje vietoje yra liaudies partija su 78, trečioje — laisvės partija su 11 atstovų.

O komunistai visoje Austrijoje tesurinko tik 53,673 balsus ir, žinoma, parlamente neturės nė vieno savo atstovo. Mat, jie kurį laiką buvo okupavę Austriją, ir jos gyventojai, turėję progos pažinti jų komunistinę santvarkę, daugiau už juos nebalsavo.

Valstybių galvos ankosi JAV-se

Šiuo metu JAV lankosi Japonijos imperatorius Hirohito ir Norvegijos karalius Olavas V-sis.

Japonijos valstybės galva JAV istorijoje pirmą kartą apsilankė šiame krašte. Savo kalboje jis apgailestavo, kad Japonija kariavo prieš JAV ir reikė vilti, kad tie kraštai ateityje artimai visada bendradarbiaus. Jis čia aplankė Japonijos nugalėtojo gen. McArthur'o namelį, įvairias istorines vietas ir Cape Code vandens gyvūnų tyrimo institutą, kuris jam parodė didžiausią ir kintantį Izraelio ir aštriais žomoniausią įspūdį. Mat, ir pats imperatorius yra šios erities specialistas ir parašęs iš tos mokslo srities tris knygas.

Japonijos imperatorių teko JAV saugumui nepaprastai daboti, nes jis vis sekiojo raudonieji japonai teroristai.

Norvegijos karalius čia atvyko norvegų organizuotos emigracijos 150 metų sukilimė, ir jis išbuš net 26 dienas. Žinoma, susitiks ir su prez. Fordu.

AFL-CIO kritikavo prez. Fordą

AFL-CIO konvencijoje San Francisco mieste George Meany smarkiai kritikavo prez. Fordo administraciją.

Jis sakė, kad Fordas tęsia netikusią Nixono ekonominę politiką ir tautą yra įtraukęs į didžiausią krizę.

Jis kalboje klievo ir Fordo užsienio politikai, taip pat ir federalinių rezervų tarybos pirm. Burnsui, kuris siekia sunaikinti paskutiniųjų 40 metų socialinę pažangą.

Unijų vada: Meany, kaip žinoma, yra griežtas antikomunistas ir priešingas JAV užsienio politikai, Amerikos jėgoms maitinančiai demokratijos priešus sovietus savą gyventojų sąskaiton.

Menko derliaus grėsmė gali paliesti ir Lietuvą

Ligi sovietų lauktų 215.7 milijonų tonų derliaus gali trūkti 40 milijonų tonų. Tokia derliaus stoka paliestų visos Sov. Sąjungos gyventojų maisto davinį.

Kaik iš Maskvos praneša Reuterio žinių agentūra, sovietų oficialiuose sluoksniuose jau rimtai būkštaujama, kad šiemetinis javų derlius gali būti nepaprastai mažas — mažiausias paskutinio dešimtmečio laikotarpyje.

Ugandos diktatorių vadina žudiku

JAV delegacijos Jungtinėse Tautose vadas ambasadorius Moynihan, kalbėdamas AFL konvencijoje. Ugandos diktatorių, dabar atstovaujantį J.T. Afrikos tautų organizacijai, pavadino rasistiniu žmogžudžiu, nes jis jau yra išžudęs apie 250,000 žmonių.

Amin, nors pats juodošalis raš, labai garbina Hitlerio rasinę politiką ir daug kartų apgailestavo, kad tas neišžudė visų žydų.

Jis, ir Jungtinėse Tautose kalbėdamas, kvietė sunaikinti Izraelio ir aštriais žomoniausią puolė Ameriką.

Vandalai apnaikino Washington Post

Pirmą kartą JAV laikraščio istorijoje sustreikavę spausdintojai sugadino visus 72 presus ir kitus spausdinimo įrengimus.

Bet tie vandalai darbai laikraščio spausdinimo nesulaikė, ir kol presai bus pataisyti, laikraštis spausdinamas kitose spaustuvėse, nors ir daug mažesniu tiražu.

Normalus to laikraščio tiražas buvo 500,000.

Paskutinis Bostono Baltiečių mėnesio renginys buvo rugsėjo 30 d. gražioje First and Second Church salėje. Jo programą atliko pianistas Saulius Cibas, paskambinęs M. K. Ciurlionio 7 ir Vytauto Montvilos 2 kūriniais; smuikinkas Izidorius ir pianistas Vytenis Vasyliūnai, atlikę Jeronimo Kažinsko sonatą 1974, ir tie patys su soliste Joyce Irons atlikę Juliaus Gaidelio Trio 1974.

Į šį gera koncertą atsilankė tik maža pakūlika. Tai kratijos priešus sovietus savą gyventojų sąskaiton.

Kaip ir Maskvos praneša vaiktę pareiškė Ukrainos komunistų partijos plenumo pirmasis tos respublikos komunistų partijos sekretorius Vladimiras Ščerbickis.

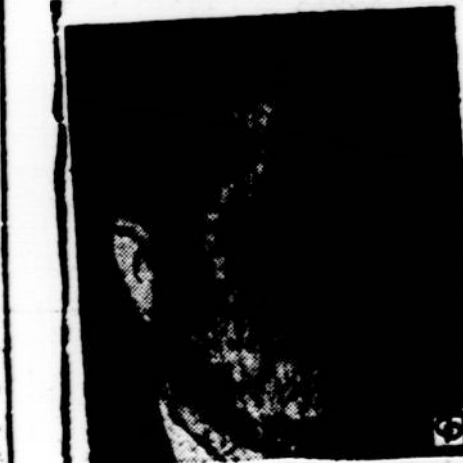
Pagal tą pranešimą, Ukrainos javų derlius galės sumažėti net vienu trečdaliu numatyto kiekio. O tas Ukrainoje partijos "užplanuotais" kiekis buvęs 49 milijonai tonų. Bet dabar nebūsią pasiekta nė 1971-75 metų vidurkis — 40 mil. tonų, nes nepavyksią susemti tik 33-34 mil. tonų javų. Šis derlius priartėja tik prie 1972 metų menkiausio derliaus.

Reuterio agentūra pažymi, kad panašiai menkas derlius esąs ir šiaurinėse Kaulkazo erityse, kur klimatas panašus į Ukrainos.

Tokiu būdu ligi šiemet užplanuoto 215.7 milijonų tonų bendro visos Sovietų Sąjungos derliaus gali pritrūkti net 40 milijonų tonų.

Kadangi javų derlius yra glaudžiai susijęs su mėsos ir kitų maisto produktų gamyba, tai yra pagrindo būkštauti, kad ir aplamai sovietinių piliečių maisto davinys gali gerokai suliesėti. Tai neabejotinai atsilieptų ir jau kiek atkutusiu okup. Lietuvos gyventojų maitinimui, nes centrinė Maskvos valdžia be pasigailėjimo šluos ir Lietuvos grūdų ruodus ir lietuvių darbo vaisius pils į vios Rusijos gerklę.

Plocas derlius aiškinamas nepalankiomis praeitos žiemos klimato sąlygomis, bet dar didesnė šios nesėkmės priežastis yra kolchozinė ūkininkavimo sistema, kurioje sovietiniai žemdirbiai dirba atbūtomis rankomis, kaip ir baudžiavos laikais.

Buvęs teamsterių unijos vadas James Hoffa, artimai bendravęs su organizuotais kriminalistais, jau kuris laikas dinga kaip vandenys. Vieni sako, kad jis dar esąs gyvas ir slapstosi nuo savo priešininkų, o yra liudininkų, kurie sako, kad jis nužudytas. Jo kūnas įmestas į šiukšles su renkančią mašiną, ten suplotas ir išmestas į šiukšlyną.

Kai iš kultūringo ruso buvo verta mūsiškiam pasimokyti

Visiems malonu, kad didysis lietuvių tautos genijus Mikalojus Konstantinas Čiurlionis šiandien yra nupelnytai vertinamas ne tik okup. Lietuvoje, bet ir visoje Sąjungoje bei jos satelitiniuose kraštuose, kad jo 100 metų gimimo sukaktis atžymima parodomis, aukšto lygio koncertais, paskaitomis ir specialiais leidiniais, kad jo sodyba Druskininkuose papuosta menišku paminklu. Pasigėrėtina, kad ypač dilingas M. K. Čiurlionio 100 metų gimimo sukaktis minėjimas rugsėjo 22 d. buvo surengtas Vilniuje Valstybiniame akademiniame operos ir baleto teatre, kur šio genijaus pagerbtį susirinko ne tik valdžios šulai, bet ir iškilniausieji gyvosios kultūrininkai.

Tad, regis, buvo galima tikėtis, kad bent šį kartą ir šio didžiojo menininko atminimui nebus į klausytojų ausis priplisytas politinio vandenilio ar papūsta į puošnią salę gerkle kartinančio melo dūmo. To ypač buvo galima laukti iš savųjų tautiečių, kuriems už lietuvių genijaus pečių tikrai nebūtų reikalo kūrintis prieš svetimus valdininkus. Deja, įvyko truputį kitaip...

Ir tenka pripažinti, kad Čiurlionio pagerbimo žodyje pasigėrėtina: buvo rusas — Sąjunginės jubiliejinės komisijos pirmininkas kompozitorius Dmitrijus Kabalevskis, kuris be jokių politinių išraiškų ir menininką žeminančių lankstymų partijos sekretorium pareiškė lietuviams tikrai išsidėmėtiną teisybę. Dalykai, kai ir objektyviai peržvelgdamas M. K. Čiurlionio kūrybą, jis rado reikalo lietuviams ir štai ką pabrėžti:

"Aš manau, jog Čiurlionis tapo ir kompozitorium, ir dailininku ne tik todėl, kad gimė su genijaus žyme, gamtos apdovanotas ir vienu, ir kitu talentu. Tiksliau būtų apibūdinti, jog jis girdėjo regimą pasaulį, o visa, kas skambėjo jį supančiame pasaulyje, sugėbėjo suvokti vaizdais. Ir pirmiausia jis išgirdo nuostabią gimtosios Lietuvos gamtos skambesį ir regėjo skambias savo tėviškos dainas".

"Tačiau atkreipkite dėmesį: iš skrydžio į akinančiai skaidrius debesų tolius aiškiai matyti žemė. Gimtoji žemė, kurioje žaliuoja pievos, vinguriuoja upės. Argi tai ne toks pat testamentas, tik skiriamas ne muzikams, o ir jauniems lietuvių dailininkams? Mes tarsi girdime Čiurlionio žodžius, šio testamentą žodžius: drąsiai siekite viršūnių, tokių viršūnių, kokias tik sugėbate įveikti! Tačiau atsiminkite, kad pakilti į šias aukštumas mums padėjo gimtoji žemė, mūsų laudis! Neužmirškite to niekad!"

Tai tiesus scenoje s'ovintis rusas D. Kabalevskis. O Lietuvos dailininkų sąjungos pirmininkas J. Kuzminskis po jo kalbos štai jau ir pridėjo:

"Mes labai dėkingi rusų inteligentijos atstovams, kurie dar šio šimtmečio pradžioje pirmieji pastebėjo ir įvertino Čiurlionio kūrybą, padėjo jam moraliai ir materialiai, padarė tai, ko nesugebėjo ir nenorėjo padaryti buržuazinė Lietuva..."

O Lietuvos kompozitorių sąjungos pirmininkas V. Laudušas tarp kitko dar pagvąžino ano nusilenkimą:

"Tik tarybiniais metais buvo suvokta liudijimo Čiurlionio kūrybos prasmė..."

Prie jų dar galime pridėti ir Kultūros ministerio L. Šepčio gana įdomią "teisybę":

"Čiurlionio menas... buvo iš karto įvertintas kaip tik įsikūrusios Lietuvos komunistų partijos vadovų... Čia pat reikia pažymėti, kad sumiesionėjusiai Lietuvos buržuazijai Čiurlionio menas, ypač daugiaplanės formos tapyba, savo kristolinio taurumo, idealo ieškojimo buvo svetimas, ne uprantamas... Jisai spinduliuojančia savo kūrinių energija padeda kurti lietuvių socialistinį meną, visą tarybinį meną..."

Bet už visus šiuos mūsų tautiečių geriausiai ir būdingiausiai genijui dailininką ir muziką Čiurlionį suvokė šia proga pasakytą kalbą pamėnėję Lietuvos KP Varėnos rajono komiteto pirmasis sekretorius J. Bazys, šitaip tą įžymų menininką įvertindamas:

"Varėnoje tik per ketverius devintojo penkmečio metus pastatyta 17 tūkstančių kvadratinį metrų gyvenamojo ploto, išaugo naujos įmonės. Varėnos rajono ir Druskininkų miesto pramonės įmonių darbo žmonės sėkmingai vykdo socialistinius įsipareigojimus... Rajono žemdirbiai aktyviai įsijungė į socialistinį ūkinį gyvenimą..."

Tai vis lyg Čiurlionio meno dėka... Dėl to padidėjo gal net ir karių pienukimas ir vietų dėsnumas?

Nesiimdami čia įrodinėti žinomų faktų, kad nepriklausomai Lietuvos valdžia surinko ir atpirko Čiurlionio kūrinius, kad įsteigė jo vardo galeriją ir kt., minėtų lietuvių prelegentų iškeltus "tarybinius nuopelnus" čia galime pakankamai paryškinti tik Maskvos Didžiojo teatro dirigento Boriso Chalipo atsiminimus, kuriuose jis rašo, kad, lankant egzaminus į Maskvos konservatorijos aspirantūrą ir pamėnėjęs Čiurlionį, jo kompartijos narė egzaminatorė pikta susukusi: "Iš kur jis turis tiek žinių apie tą buržuazinį dekadentą?" Ir dėl to tik per protekciją išlaikęs egzaminus. O lankantis jam Kaune ir Čiurlionio muziejuje, jam buvo štai kas slaptai paaiškinta:

"Sovietų kariuomenei okupavus Kauną, Čiurlionio muziejus buvo uždarytas, kai kurie geriausi eksponatai

Dar žodis iš televizijos „lietuviškos programos“ istorijos

Prieš mėnesį transliuota 5-jo kanalo televizijos programa apie Bostono pabaltiečius susilaukė didelio lietuvių visuomenės nepasitenkinimo ir net pasipiktinimo, ypač dėl tos programos lietuviškosios dalies. Neginčytina, kad toks amerikiečių žiūrovams lietuvių pristatymas vertas griežčiausios kritikos. Tačiau, užuot graužtis dėl "neišnaudotų gerų progų" ir tuo save klaidinti, vertėtų suipačinti su bendru televizijos stoties nusistatymu tokių programų atžvilgiu ir su specifinėmis šios programos paruošimo aplinkybėmis.

Komerčinės televizijos stotis vadinamas "visuomeninių reikalų" ("public affairs") programomis, į kurias įeina ir šio pabaltiečių programa, duoda ne iš savo "geros širdies", o todėl, kad joms yra įsakyta specialios federalinės valdžios įstaiga, Federal Communications Commission (FCC), atsižvelgti į vietinę visuomenę, jos problemas, jos rasines ir etnines mažumas. Jei stotis tokio "visuomeniškai teigiamo" darbo neatlieka ir nepaskiria tam tikro skaičiaus valandų per savaitę "visuomeninėms" programoms, FCC gali atimti iš stoties savininkų jų transliavimo leidimą ir perduoti jį kitiems. Prieš keletą metų kaip tik tokia nelaimė ištiko 5-jo kanalo savininkus. Naujoji stotis vadovybė, vengdama panašių nemalonumų, kurie skaudūs ir savininkų kišenėms, jau daugiau "susiprausė" visuomeninių reikalų atžvilgiu. Sekančiame sąskaitų surašyme su FCC 5-asis kanalas galės pasigirti visa eile stoties paruoštų programų apie Bostono etnines mažumas, įskaitant ir pabaltiečius.

Suprantama, kodėl stotis į tokias "priverstines" duokles nelabai entuziastiškai reaguoja — iš jų negalima padaryti pelno. "Visuomeninėms" programoms sunkiau parduoti skelbimams laiką, nes žiūrovų skaičius paprastai mažesnis. Bet stotis dėl tokių programų, toli gražu, dar neina į bankrotą. Ta 5-ji stotis per metus gauna apie \$5 milijonus gryno pelno. Ta pati stotis kasdieninės "Good Morning" programos vėnais laidais paskiria \$15,000. O kiek buvo paskirta paruošti vienkartinei programai apie pabaltiečius? Tik \$1,500! Tačiau tai tik vienas pavyzdys, kiek šioji programa rūpėjo.

Kodėl šioje programoje lietuvių buvo parodyti "kone kultūriniais nabašnikais"? Todėl, kad stotis neįvertė jokios pareigos lietuvių visuomenę parodyti taip, kaip lietuviai norėtų. Programos paruošimo atsakomybė buvo grynai dviejų stoties "producerių" rankose. Bob LaCamera ir Steve Schlow buvo stoties paskirti sukurti programai apie pabaltiečius, nors jų žinios apie juos buvo mažiau negu menkos. Paprastai, norėdama duoti atsakingą ir tikslų tam tikros etninės grupės vaizdą, stotis pasisamdė toms tautybėms "producerių", kuris atstovautų savo bendruomenės interesams ruošiant tokią programą. Stotis ne tik nematė reikalo pabaltiečiams "producerių" pasisamdyti, bet nepasirūpino ir paprasto patarėjo, kurio būtų buvę galima atsiklausti dėl programos turinio ir formos tinkamumo.

Stoties "produceriai" programai medžiagą rinko ir atrinko pagal savo asmenišką nuožūrą. Kai retkarčiais jų buvo kreiptasi į lietuvių tam tikrų žinių, atkiri asmenų jiems parūpino išspausdintą medžiagą ir juos informavo žodžiu. "Garso Bangų" kolektyvas juos supažindino su Bostono lietuvių kultūrinio gyvenimo, dabartinės Lietuvos politinė padėtimi, lietuvių atsiekimais amerikiečių visuomenėje ir kt. Primygtinai pabrėžė "Encyclopedia Lituanica" ir "Lietuvių Enciklopedijos" ypatingą reikšmę; nebuvo pamirštas ir seniausias tebeįsami Amerikoje lietuvių laikraštis "Keleivis"; Bostone gyvenančių kompozitorių, dailininkų ir kitų menininkų pavardės buvo mūsų akivaizdoje šių "producerių" užrašytos. Pasirodo, kad tokia informacija nebuvo jiems "aktuali".

Kaip tos programos dalyvė, galiu nušviesti ir paties filmavimo aplinkybes. Programos paruošimo darbui einant prie pabaigos, "produceriai" kreipėsi į kolektyvą, norėdami įtraukti ir "jaunų veidų" į šią programą. Klausimai nebuvo iš anksto duoti. Susitarę dieną, prieš pradėdami filmuoti, mums pageidavus bent bendros klausimų krypties, buvo duota suprasti, kad kituose su lietuviu pasikalbėjimuose ("produceriai" negalėjo prisiminti jų pavardžių) jau buvo pateikta pagrindinė "kieta" informacija, o mums lieka tik pridėti šiek tiek "lengvesnio turinio". Filmavimo metu "producerio" Schlow statomi klausimai buvo paviršutiniški ir neapgalvoti. Kai kurie jų buvo tokie niekiniai, kad, mums pageidavus, keletą sy-

paimti, kad Kauno ir Vilniaus pažangiajai inteligentijai sunku buvo gauti leidimą muziejų atidaryti ir gražinti paimtus eksponatus, kurių dalis dingo amžinai."

Kalbėtojams dar betruko pasigirti, kad tik tarybinė valdžia apsaugojo Čiurlionio paveikslus ir nuo Hitlerio grobuoniškų užmačių. Tai, matyt, bus pasakyta kada nors vėliau...

kių reikėjo filmavimą sustabdyti ir išsiaiškinti klausimo vertę. Tačiau reikšmingesnių temų neteko paliesti. Nes pagal nustatytą programos samatą, lietuviškai daliai paskirtas filmas čia befilmuojant užsibaigė.

Po kelių savaitių P. Krukonis, norėdamas prieš išvykdamas į kelionę pamatyti programą, kartu su R. Šležu nuvyko į stotį peržiūrėti jau pagrindinai sumontuoto darbo. Jiems pareiškus savo nepasitenkinimą programos turiniu ir aplamai kokybe, Schlow prisipažino, kad programai nebuvo skirta tiek dėmesio, kiek reikėtų, nes jis buvo užsiėmęs "Jerry Lewis Telethon" ruošimo darbais. Naujos medžiagos nebuvo įmanoma nufilmuoti, "produceriams" jau sunaudojus programai paskirtas lėšas ir nustatytas programos ilgis, o permontuoti taip pat nebuvo galima, nes montuotojas jau sėdėjo prie kitų darbų. Pagaliau pasiekė iškovoti jo sutikimą mūsų privačiomis įėjomis ir lėšomis nufilmuoti vieną minutę papildomos medžiagos. South Bostono lietuviškų įstaigų vaizdų "katalogas", kurį nufilmavo P. Krukonis ir R. Šležas ir kuriam tekstą sąparašė, mūsų kolektyvui suteikė abejotina "garbė" — programoms gale buvo pažymėta "Special thanks to the Lithuanian Media Collective", kaip yra unijų reikalaujama, stotiai naudojant ne unijų darbuotojų paruoštą medžiagą. Nors buvo kritikos dėl šio mūsų indėlio, norėčiau tik priminti, kad bent tuo buvo sudarytas gyvastingos ir veiklios kolonijos vaizdas, ko nei apie latvius, nei apie estus nebūtų galima pasakyti. Be to, čia nors buvo paminėta, kad iš viso egzistuoja toks "Keleivis" ir tokia "Lietuvių Enciklopedija".

Kas, tur būt, daugiausia įžeidė pačius pasikalbėjimų dalyvius, tai jų pasisakymų nesąžiningas atrinkimas ir sumontavimas. Nebuvo panaudotos svarbesnės jų pateiktos žinios; kai kurie sakiniai, išimti iš teksto, gavo visai skirtingą reikšmę. Pavyzdžiui, atsakiusi į klausimą, kas manyje įgudę lietuviškumo jausmą, ir pristčiusi save kaip "pavyzdinę lietuvaite", toliau kalbėjau apie lietuvių kultūrinio gyvenimo turtingumą, įvairių koncertų gausumą ir kt. To, deja, programoje nebuvo. R. Šležo panaudotas žodis "establishment" ryšium su naujais ateiviais buvo atskirtas nuo jo sekanti žodžių, kuriais jis apibūdino šių pabėgėlių aukštą mokslinį ir profesinį išsilavinimą bei jų svarbų vaidmenį nepriklausomos Lietuvos gyvenime. Visa tai buvo išmontuota.

Pora dienų prieš programos transliavimą buvo atsiųstai pažvelgti į stoties platinamą "press release" pranešimą apie šią programą su dalyvių pavardėmis. Viena iš jų gan tobulai iškraipyta, kita visiškai neatitinkanti. Paskambinus į stotį, buvo sužinota, kad tos pavardės taip pat yra pateiktos pačioje programoje. "Producerio" LaCamera atsakymas: "Aš, dažniausiai, ne taip toli pro šalį prašau". Vadinasi, tikslumu nesirūpinama, kai tokios atkūrinės programos ruošiamos.

Vargu, ar ateityje mums pasiseks geriau, jei mes dabar neužprotestuosime stoties tiesiog niekinantį pasielgimą lietuvių visuomenės atžvilgiu.

Birutė Vaičūrgytė,

"Garso Bangų" kolektyvo vardu

JAV žudikų veiklos kalendorius

Daugelyje sričių JAV pirmauja pasaulyje: ir žemės ūkyje, ir pramonės gamyboje, ir laiviarbybėje, ir žmogaus teisių gerbime, ir kartais net aklaizdžių politiniu naivumu... Bet čia pat iškyla ir jokios garbės kraštui nedaviantis kriminalinių nusikaltimų skaičius, daug didesnis, negu bet kur kitur pasaulyje. Apie visokius kišenavgius, bankų plėšikus ir eilinių piliečių žudikus šį kartą visai nekalbant, pastaroju metu amerikiečių spauda su susirūpinimu atkreipia visuomenės dėmesį į žymesniųjų krašto žmonių ar valstybininkų žudymus, kurių ilgį daugiausiai bet kur kitur.

Štai per 12 metų laikotarpį tokie "striečiai" jau nušėvė prezidentą John F. Kennedy, prezidentinę kandidatą Robert F. Kennedy, pašovė gubernatorių George Wallace, nūdė tris negrų vadus — Medgar Evers, kun. Martin Luther King ir Malcolm X, anglikasių unijos vadą Joseph Yablonski su šeima, vežikų unijos buv. vadą Hoffą ir kt. Bet dabar žudikai, atrodo, dar labiau, nei kitus iškilesnius asmenis, užpuolė prezidentą Fordą, kuris visuomenės nuomone yra visai padorus skautas.

Na, tik dirstelėkime į tą žudikų kalendorių: Rugsėjo 5 d. prez. Fordą Sacramento mieste taikstėsi nušauti Lynette Fromme. Rugsėjo 22 d. San Francisco mieste į jį šovė atentatininkė Sara J. Moore.

Rugsėjo 25 d. Jacksonville, Fla., suimtas teroristas, taikstėsi nužudyti prez. G. Fordą ir sen. Ed. Kennedy. Rugsėjo 22 d., kai į prezidentą buvo pasikėsinta San Francisco, dar du ruošėsi į tokį pat "žygį" armenys buvo suimti Californijoje.

Rugsėjo 24 d. du panašūs būsimieji "sauliai" buvo suimti Kansas City. Dar ieškoma vieno galimo žudiko, kuris su ginklu rankoje rugsėjo 12 d. St. Louis jau stovėjo beveik šalia prezidento Fordo.

Kaip paprastai tokiais atvejais, įvairūs psichologai, patalogai ir net astrologai šitai žudymų epidemijai sugalvoja įvairiausių priežasčių ir aiškinimų. Dažniausiai suversdami kaltę pamėšiams, bet tikresnis to pažeikimų tur būt, yra daug paprastesnis. Tai neriboto laisvės sveikimo rankų išugdytas politinis terorizmas, kurio galutinis tikslas — dabartinės demokratijos paryškinimas.

JO SVAJONĖ — VEL BŪTI JOROJE

Quincy, Mass., leidžiamas Patriot Ledger laikraštis, kuris turi 75.000 skaitytojų, išspausdino ilgą straipsnį apie pernai iš Lietuvos pabėgusį jūrininką Joną Stankevičių. Išspausdinta ir jo nuotrauka su inž. Bruteniu Veitu (mat, jis kurį laiką dirbo Brutenio ir Romo Veitų vykdomoje statyboje Weymouth, o dabar jis gyvena New Yorke ir mokosi anglų kalbą).

Patriot Ledger korespondentui J. Stankevičiui pasakojimą visą savo gyvenimą. Ji: gimęs Kaune, karinę prievolę atlikęs, įstojęs į jūrų mokyklą Klaipėdoje ir ją baigęs 1971 m. į žvejų laivyną įstojęs ne norėdamas pabėgti, bet ta mintis jam atėjusi, ten tarnaujant radiu.

Trejus metus plaukiodamas jūroje, jis matęs daug laisvų kraštų, buvę prie pat Bostono, New Yorko ir Kanados, bet zampolitas (laisvo politinis komisaras) neleidęs Eilipii į krantą. Tos rūšies terorizmas ir paskatinęs jį pabėgti.

"Laive mane gaubė baimė. Kam ji man reikalinga? Aš apsisprendžiau pabėgti laisvą kraštą. Aš nebenerėjau gyventi tokia krašte, kaip Sovietų Sąjunga", sako J. Stankevičius.

Tai jis ir įvykdė, kai jo laivas atplaukė į Prancūzijos uostą Boulogne, kur ir jam buvo leista išlipti į krantą. Pataikęs tinkamą momentą, jis atsiskyręs nuo savo draugų, sėdęs į traukinį ir drožęs į JAV ambasadą Paryžiuje. Čia jis buvęs mandagiai sutiktas ir po trijų mėnesių jau galėjęs vykti į JAV. Čia jis kurį laiką dirbęs banke, bet jo svajonė tebesanti jūra. Tačiau jį patekė tebus galima nugalėti, kai kurias kliūtis. Visų pirma reikia gerai išmokti anglų kalbą. Krantų apsaugos jūrininko dokumentai gauti reikia įgyventi Amerikoje 2 metus, o norint būti laivo radiu, būtina turėti JAV pilietybę. Jis galėtų plaukioti kitų valstybių laivais, bet tenorės plaukioti tip po JAV vėliava.

Apie padėtį Lietuvoje J. Stankevičius sako: "Nebėra taip, kaip Stalino laikais, bet tirionija ir terorizmas tebėra gyvi. Jūs negalite įsivaizduoti, kokia baimė yra sovietinė sistema. Baisu joje gyventi."

Prieš ją esanti nusistatę visi lietuvių tauta. Net ir jaunimas yra prištingas:

"Lietuvių tauta nori nepriklausomybės ir tokios demokratijos, kaip Švedijoje", sako J. Stankevičius.

LAISKAS REDAKCIJAI

Gerbiami Keleivio kūrėjai ir leidėjai,

Siame laiške siunčiu \$20 paramos mišiam seneliui Keleiviui, kad jis dar ilgas metus galėtų keliauti po platųjį pasaulį ir platinti mūsų mielą brangų žodį.

O jums, mieli keleiviečiai, nuosirdžiausiai linkiu kuo geriausios sveikatos ir stiprybės.

Jūsų

Ona Kovatchevsky
New York, N.Y.

Okupuotoje Lietuvoje

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Kamerinės muzikos festivalis

Vilniuje spalio 5 d. baigėsi penktasis kamerinės muzikos festivalis. Jis buvo ypatingas dėl to, kad jame dalyvavo tik kameriniai orkestrai. Šiame festivaly dalyvavo, be vietinio kamerinio orkestro, kuriam vadovauja Saulius Sondeckis, dar še orkestrai: Maskvos, Latvijos, Minsko, Stuttgarto ir senosios muzikos ansamblis iš Rumunijos.

Festivalio šūkis: "J. S. Bachas ir šiuolaikinė muzika".

Festivalio baigiamojo koncerto programą atliko jungtinis (sovietinių kolektyvų) orkestras. Pirmajai daliai dirigavo Maskvos kamerinio orkestro vadovas R. Baršajus, o antrajai (lietuviškajai) daliai — Saulius Sondeckis. Joje buvo M. K. Čiurlionio kūriniai ir B. Krutavičiaus "Džiūkiškos variacijos".

Visur laukiame...

"Laukiame. Poliklinikoje — pas gydytoją, atelje — pas siuvėją, skubaus remonto dirbtuvėje — pas batsiuvį... Ir vargas mums, jeigu nesinešiojame su savim naujais žurnalo ar laikraščio. Tiesa, kai kuriose tokiose laukimo vietose rasi vakarykščių dienraščių, pusečio senumo sudrįskusių žurnalų, vieną kitą atitinkamos srities, irgi ne ką šviesesnį leidinį. Jeigu negalima pateikti naujo žurnalo, tai gal tada nereikia ir tų pasenusių apšepėlių?"

Taip rašo Literatūra ir Menas žurnalas rugsėjo 27 dieną.

Stato televizijos stoties bokštą

Karolinėkėse (prie Vilniaus) nuo praeitų metų lapkričio 29 d. pradėtas statyti statinys televizijos stoties su 326 metrų bokštu. Jis numatomas baigti 1977 m.

RAŠTAS DOBRYNINUI LIETUVOS REIKALU

Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. Kazys Bobelis rugsėjo 24 d. kalbėjosi su sen. Percy asistentu Scott Cohen, kuris pranešė, kad sen. Percy šiomis dienomis ruošia raštą, kurį įteiks Sovietų Sąjungos ambasadoriui A. F. Dobryninui, Jame reikalaujama, kad būtų išleisti visi, kurie nori iš Lietuvos vykti pas savuosius. Vakarus, Sen. Percy pridėjo įrašyti Marijos Jurgutienės vardą to sąrašo pirmoje vietoje.

Sen. Percy taip pat pareiškė, kad Helsinkio deklaracija neturi jokios įtakos nepripažinimą Baltijos valstybių inkorporacijos. Jis pritaria prezidento Fordo linijai ir toliau rems pastangas, kad JAV vyriausybė tvirtai laikytųsi savo pareikšimų nepripažinti Baltijos valstybių inkorporacijos

M. K. Čiurlionis kino ekrane

Pirmąjį dviejų dalių spalvotą kino filmą apie M. K. Čiurlionį ("M. K. Čiurlionis. Mintys, Paveikslai. Muzika") režisierius A. Dausa pagal muzikologo V. Landsbergio scenarijų sukūrė 1965 metais.

Po dviejų metų A. Zebriūnas sukūrė spalvotą filmą "Miške" pagal to paties pavadinimo Čiurlionio simfoninę poemą.

1973 metais pasirodęs R. Verbos filmas "Seserys" supažindino žiūrovus su M. K. Čiurlionio seserimis — muzikologe prof. Jadvyga Čiurlionyte ir dailėtyrine Valerija Čiurlionyte - Karužiene. O šiemet tas pats R. Verba sukūrė vienos dalies dokumentinį - pažintinį filmą "Čiurlionis", kurio kopijos išsiuntinėtos Čiurlionio bičiulių klubams.

Šiuo metu Lietuvos kino studijoje kuriamas pilno metražo dokumentinis filmas apie M. K. Čiurlionį ir jo kūrybą.

Utenoj stato alaus daryklą

Klovinių kolchozo (šalia Utenos) žemėje jau baigiamas statyti mėsos kombinatas ir pradėta statyti viena stambiausių alaus daryklų Fabalytėje. Joje per metus bus pagaminta 7,2 milijono dekalitų alaus, 2,5 milijono dekalitų vaisvandenių, 13,5 tūkst. ančių tonų salykų.

Didelis Čiurlionio parodos pasisiekimas Maskvoje

Jau rašėme, kad M. K. Čiurlionio kūrinių paroda atidaryta Maskvoje. Pasak M. K. Čiurlionio jubiliejinės komisijos pirmininko prof. D. Kabalevskio, per dvi savaites tą parodą aplankė 70,000 žmonių.

Elektrėnuose 7,800 žmonių

Aplink nuo 1962 m. veikiančią elektros stotį išaugęs Elektrėnų miestas jau turi daugiau kaip 7,800 gyventojų.

ALT inf.

ISIGYKITE

"ŽURNALISTIKĄ"

Lietuvių Žurnalistų sąjunga išleido 291 puslapio knygą "Žurnalistika", kuri įdomi ne tik norintiems bendradarbiauti, bet jau ir rašančiam periodinėje spaudoje. "Žurnalistikoje" rašo 33 žymūs mūsų spaudos darbuotojai. Kaina \$6,00.

Bylos nr. 24 atsaka Vilniuje

Rašo VACLOVAS SEVRUKAS

(Tęsinys)

Vilniaus Inžinierinio statybos instituto partinės organizacijos sekretorius burokevičius išsiskaukė juos ir klausia:

— Dalyvavote su Sevruku sociologų klubo posėdžiuose?

— Taip, kartu lankėmės tame klube.

— Ar žinot, kad tai buvo antitarybinė organizacija?

— Ne, universiteto sociologų klubas negalėjo toks būti.

Jokie aiškinimai nepadėjo. Instituto sociologijos laboratoriją uždarė, D. Balmionui ir jo bendradarbiui teko iškoti kito darbo, o rektorius net LKP CK pareiškė papėikimą. Mat, sociologai vėl iškūrė pokštą. Prieš metus jau buvo pabėgęs į užsienį vienas sociologas B. Kliučinskas, o dabar jie dalyvauja "antitarybinėje organizacijoje".

Prie šio lyg iš satyrinio romano paimto epizodo, gal būt, prisidėjo ir tai, kad atsirado žmogus, kuris gynai savo iniciatyva nuėjo į saugumą reikalauji, kad mane išleisti, nes šventai tikėjo, kad aš per klaidą kalinamas ir kad valdžios organai vadovaujasi šviežiu protu. Tai buvo kaip tik universiteto sociologų klubo organizatorius docentas J. Mačiulis. Jam nuraminti buvo sukurta legenda, girdi, aš esąs toks aršus, kad nesileidžias į kalbas net su Maskvos atstovais! Iš tikrųjų tai aš, garbingumo sumetimais, nedaviau jokių liudijimų, liečiančių kitus asmenis. O savo pažiūrų neslėpiau, ir saugumiečiai galėjo turėti aiškų jų vaizdą, tik jiems tai nelabai terūpėjo. Tiesa, atsiskaiū kalbėti su vienu pulkininku, kai jis Samizdato literatūrą pavadino "purvu".

Kaipgi atsistiko toks kurjozas, kad Burokevičius apšaukė visus universiteto sociologus antitarybine organizacija? Mat, saugumas upčiuopė mūsų (mano, Jako ir kitų) veikloje neomarksistų organizacijos užuomazgą. Jau 1970 metais jie buvo išvaikė mūsų legalų meno mėgėjų klubą Kataris (graikiškai "apsivalymas", Tuo terminu Aristotelis pavadino tragedijos pergyvenimą, ir jis mums reikiė tą patį estetinį pergyvenimą). Tada Vilniaus miesto komjaunimo konferencijoje paklaustau K. Mackevičių, komunistų partijos miesto komiteto pirmąjį sekretorių, — kodėl uždaramas meno mėgėjų klubas?

— Kataris?!! Apsivalymas?! — aštriai paklausė, ir jo balse galėjai girdėti Cekoslovakijos įvykių dundėsį. — Mūsų jaunimui apsisvalymo nereikia! — užakcentavo metaliniu tonu.

— Bet Kataris liečia tik meno suvokimą, nieko daugiau, — mėginau aiškintis.

— Jokio apsisvalymo! — sviedė atsakymą sekretorius, ir pokalbis pasibaigė.

Samizdato patyrimas pamokė mus nekurti organizacijos, nes už organizaciją baudžia dvigubai aršiau ir dažniausiai pačio užuomazgoj. (Beje, saugumo sumetimais čia minimi tik kai kurie sąjūdžio reiškiniai, bruožai, kitų nei pobūdžio, nei vaidmens neliečiant). O marksizmo tradicija vertė mus veikti plačiai, masėse, ir panaudojant legalias draugijas. Tad tiems ar kitiems valdininkams ir galėjo vaidintis, kad bet kokia organizacija, kurioj mes kada apsilankėm, greičiausiai yra antitarybinė...

Savo veiklos tikslą mes supratome taip:

1. Susipažinimas su visuomeninio gyvenimo ir mokslo reiškiniais ir mūsų įnašas į pozityvios programos formavimą.

2. Visų krypčių Samizdato platinimas. (Paradoksas: mes laikėme tarybinio piliečio pareigą antitarybinės literatūros platinimą).

3. Dalyvavimas žmogaus teisių gynime: teikimas informacijų apie represijas ir organizavimas įmanomos pagalbos.

4. Vadovavimasis savo veikloje tarybinio piliečio pareiga. Mūsų negalėjo patenkinti nė viena iš esamųjų ideologijų: dabartinis marksizmas pasenęs, be to, totalitarinio režimo sofistų gerokai suniokotas ir iškreiptas; kitos politinės srovės daugiausia tik neigia, o jei ir siūlo ką nors, tai tik arba fragmentus, arba utopiją, arba dabartinės sociologinės minties lygyje nepriimtą sprendimą, būtent — keisti sistemą iš pagrindų.

Štai vienas to teigimo aspektas. Mūsų manymu, žmonės — taigi ir mes jų tarpe — turi būti kompetentingi. Vadinasi, jeigu mes su savo idėjomis tapsime jėga, tai toms idėjomis persims ir technokratai, ir mėsėdžeriai, kurių uždavinys — valdyti ir tobulinti visuomenės organizaciją. Jei mūsų sugebėjimai bus atitinkami, tai ir mes būsim jų tarpe. Bet mes atmetėm 19-tojo amžiaus revoliucionių mifistofelišką utopiją — siekiam, atėjus į visuomenės gyvenimą "iš už borto", užimti specialistų vietą ir juos atstoti.

Jeigu negalima keisti sistemos iš pagrindų, tai dabartinė revoliucija turi būti dvasinė. O matėm, kad mūsų visuomenė dar nėra pribrendusi atkreipti prieš totalitarinio režimo prievarą savo visuomeninę jėgą ir kontraprievar-

tą. Nepaisydami visų tų sumentimų, kurių dėka mes neįsivėlėme į pogrindį — tą suaugusių žmonių zaidimą — ir neturėjome organizacijos, mes visgi slėpėm savo veiklą ir buvo atsargūs, platindami bei aptardami naują informaciją, o kai kada vykdydami net ir pačių vaistybių organų funkcijas (Pvz., Lenino laiško apie įvykius Sutoje iškelimas aptarimui, — jo apie 100 egz. buvo paskleista Vilniaus mieste, taip pat ir universitete; arba užsienio supažindinimas su faktais, kad Lietuvoje kunigai baudziami už katechizmo mokymą ir t.t.).

Kiek mūsų buvo? Netiesioginis atsakymas būtų gautas peržvelgus, kiek buvo paliestų mūsų procese. Tokių buvo apie 40. Kiek man žinoma, ryšium su ta byla buvo pašalinti iš partijos: ekonomistas V. Gražulis, kurį, be to, privertė palikti savo seną darbvietę Vilniaus miesto Projektavimo institute ir buvo ruošiamasi išmesti jį ir iš kitos tarnybos, bet buvo paliktas tėvo užtarimu (mat, tėvas — senas komunistas, Ispanijos pilietinio karo invalidas); S. Jakas; Pedagoginio instituto docentas ir institute profsąjungos pirmininkas S. Razma (jo kaltė — "atvirumas", pasakymas, kad skaitė mano dienoraštį, o už tai jam prikišo — manuskripto "Mano pažiūrų evoliucija" skaitymą ir kitus politinius griekus; dabar jam draudžiama dėsytis). Partinė linija buvo nubasti: Skaitiklių gamyklos ekonominės laboratorijos viršininkė A. Efreimova gavo papėikimą, taip pat ir buvęs tos gamyklos komjaunimo sekretorius G. Efreimovas.

Administracinių bausmių (daugiausia tarnybinių pažėminimų) buvo paliesti: "Elfos" vyr. energetikas V. Kurovas, Kuro aparatūros gamyklos mokslinio tyrimo laboratorijos viršininkas P. Radžiūnas (abu pažėminti į eilinių inžinierių rangą), Pedagoginio instituto estetikos dėstytojas Z. Jackūnas (pašalintas iš dėstytojų ir neleistam jam ginti disertacijos, dabar dirba techninėje bibliotekoje); iš kitų man žinomų asmenų administracinių persekiojimų buvo ištikti V. Petkus, A. Terleckas, D. Balmionis, F. Piker, J. Abramovičius, keli Vilniaus Inžinierinio statybos instituto dėstytojai.

Atsiprašau už apytikrius duomenis, nes teismo procese nedalyvavau: mane teisė už akių ir įrikiavo į pamiešėlių namus. Kodėl?

Tai lėmė tardymo metų mano užimta kovinga pozicija, — ne kaip gynimosi, bet kaip puolimo, net atsiskaitant teikti parodymus tokiu atveju:

— Jei tardymojo domina tas žmogus, tad einame į jo darbvietės susirinkimą ir pakalbam su juo, O čia ne vieta jį minėti... O ne! Aš neatsisakau padėti tarybiniam tardymui, priešingai, aš padėdu jam laikytis tarybinio teisėtumo ir elgtis moraliskai... Jūs neturite teisės klausiti, nes tarybinė visuomenė negali skatinti savo narius pamesti, pažėminti jų garbę.

Jei net čia aš likdavau tarybiškai neprieikaistingas, nekalbant apie ideologinį savo veiklos pagrindą, tad aišku, kad čia tiesiai į durdomą: naudinga tai tardymui, be to, ir atrodau, kai kuriems nesuprantamas, veiktas, vadinasi — kvailas...

LTSR Aukščiausio teismo sprendimu Stasys Jakas šioje byloje buvo nubaustas dviejų metų laisvės atėmimu, o aš — tapau uždarytas bendrojo tipo psichiatrinėje ligoninėje.

(Bus daugiau)

Kviečiame ir prašome

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo veikla pradėta prieš trisdešimt metų, reikšmės ir svarbos nestojto. Komunistinės Rusijos agresijos išdavoje po II Pasaulinio karo benamiais tremtiniais tapusieji mūsų tautiečiai įsikūrė laisvojo pasaulio įvairiuose kraštuose. Pradžioje buvo įkurtas BALFo jiems paramai teikti ir rūpintis imigracija į Ameriką. Padėtis pasikeitė, pasikeitė ir paramos reikalingieji.

Per trisdešimt vienerius veiklos metus BALFo organizacija šalpos srityje atliko daug ir didelių darbų, kuriuos jautė ir jaučia sušelpieji ir kuriais gali didžiuotis visi Amerikos lietuviai. BALFo organizacija buvo įkurta visų Amerikos lietuvių, ir, jei BALFas galėjo teikti šalpą, tai yra visų gerasindžių Amerikos lietuvių nuopelnas.

Kiekvienais metais spalio mėnesį yra pradėdamos lėšų telkimo vėjos, kurio metu sukauptos lėšos sudaro BALFui sąlygas teikti paramą daugeliui lietuvių, gyvenančių įvairiuose pasaulio kraštuose. Sėkmingam vajui pravesiti reikia organizuoto darbo ir dosnių aukotojų. BALFo organizacija yra gerai susitvarkiusi ir vajui pravesiti pasiruošusi. Didžiausia vaitaus pravedimo darbo našta tenka skyriaus valdyboms. BALFo Centro valdyba, siekdama vėjos pasisiekimo, kviečia visus, kurie tik gali, taikininkauti skyrių valdyboms aukų rinkime, ten, kur daugiau suteikiama darbui rankų, — didesni darbai atliekami.

Prašome visus gerasindžių lietuvių, kiek kas gali, aukoti šalpai. Tegu BALFui aukos prašantis laiškas nelieta neatsakytas, tegu aukų rinkėjas nebūna be aukos išleistas, nes kiekviena auka yra svarbi ir ji padės varge esančiam lietuviui.

BALFo Centro Valdyba

NAUJA ATEITININKŲ VALDYBA

Studentai Linas Mikulionis ir Viktoras Nakas sutiko sudaryti moksleivių ateitininkų centro valdybą ir jai pirmininkauti.

Jie pakvietė šiuos asmenis: Gintę Damušytę, Joną Dunčą, Reginą Garliauskaitę, Lilę Gražulienę, dr. Kęstutį Kebli, Joaną Kuraite ir Vytą Sirgėdą.

GERA NAUJIENA

ZEMIAUSIOS KAINOS
JOKIA KITA BENDROVĖ NEPAARTNAUJA
PIGIAU KAIP

INTERTRADE
EXPRESS CORP.

TAI REIKIA. KAD JŲSŲ GIMINĖS GAUS DAUGIAU NEGU JŲSŲ SIOL.

UŽSAKYKITE TŲJ!

TIKTAI PER

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

GERIAUSIA DOVANA

LIETUVA!

SPECIALUS RUBLIŲ

CERTIFIKATAI

INTERTRADE

EXPRESS CORP. PIRMOJI JŲSŲ TAI PASA-KE, IR JŲSŲ GIMINĖS TAI FATVIRTINO!

Už juos jūsų giminės gali pirkti, ką tik nori, mokėdami tik mažą dalį tikrosios kainos. Tai yra tas pat, kaip turint 100 dol. krautuvių už tą sumą galima pirkti prekių \$200, \$300 ar net daugiau vertės. Rublių sertifikatai gali būti iškeisti paprastais rubliais aukščiausiu kursu.

PILNA GARANTIJA

LABAI GREITAS PRISTATYMAS

Certifikatai pristatomi jūsų giminių namus maždaug per 3 savaites. Už specialųjį rublį yra imama \$2.55. Jokių primokėjimų! Prašykite mūsų naujo iliustruoto katalogo.

UŽSAKYKITE DABAR

UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street

Fifth Floor

New York, N.Y. 10010

Tel. 982-1530

LABA! SVARBŲ!

AUTOMOBILIAI

Zemiausios kainos

Pilna garantija

Greičiausiai pristato

ISSIRINKITE LAŠIU NAUJŲ MODELIŲ

ZHIGULI VAZ 2101

Kaina \$3,574.00

NAUJASIAS PAGERINTAS

EKSPORTO MODELIS

ZHIGULI VAZ 2103

Kaina \$4,096.00

ZHIGULI VAZ 2102

STATION WAGON

Kaina \$3,939.00

Export model

MOSKVITCH 412 IE

Kaina \$3,624.00

MOSKVITCH 427 IE

STATION WAGON

Kaina \$4,057.00

Naujai pagerintas

ZAPOROZETS ZAZ 968

Kaina \$2,600.00

visos kainos JAV dol.

Prašykite mūsų specialaus

biuletenio su automobilių

nuotraukomis.

BUTAI

DEVYTI DRABUŽIAI

Lankytojams iš SSSR

Prašykite mūsų specialių

biuletenų!

Mes turim šito biznio 26

metų patyrimą ir tūkstančius patenkintų užsakytojų.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Maiki, nuo šio česo tik tu vienas pasilikai mano paskutinę paguoda.

— Kas gi atsitiko, tėve? Juk turėjai tiek daug bičiulių. Su jais gerdavai gyvatinę, kortuodavai, įsikauš suvalgydavote ištraukę iš šaldytuvo šeiminkės "solderius"...

— Visko, Maiki. pasitro-pindavo linksmoje kompanijoje, bet dabar pasilikau vienas, kaip nupešta višta.

— Na, o kaip tai įvyko?

— Oi, Maiki... Tai gi vakar po pusdienių susirinkime visi frentai pas Zacirką jo birdėjaus atstėstoti. Jis visokių patrovų ir macnų gerimų buvo prisigatavęs. Pradžioje linksminomės padabnai, kaip anais grinorių česais, kol Zacirkai visai suminkštino širdį. O tada jis mums ir sako: "Broliai lietuviai ir žemaičiai! Aš dabar turiu jums siunpraizą. Kaip žinote, praeitą vasarą aš apšaukiau mūsų senoję kontrę Lietuvoje ir parsivežiau iš tenai tokį suvenyrą, kokio jūs dar ne nesapnavote..."

— Kokia gi ten dovana buvo?

— Maiki, tai buvo, ko dar niekad nebuvę ant mūsų stalo. Jis čia ir pastatė prieš mūsų lietuviškas akis visą plėšką "Malūnininkų trauktinę".

— Ir žinoma, jūs visą ir išgėvėte, kaip visada darote? Tai čia nieko naujo tavo girtuoklių draugijoje.

— Ne, Maiki, buvo ir naujo. Nuo pirmo gurkėnio mūsų liežuviai nutirpo, tarsi būtų ant ju vėtroliaus užpyle, po antro taip susiraitė, kaip unguriai, o po trečio — kad jau pradėjome visi urmu šnekėti ir šaukti, kad be tūmočiaus net vienas kito negalėjome suprasti.

— Tai čia irgi nieko naujo, iš jūsų ir negalima tikėtis.

— Bet, Maiki, paskui prasidėjo tikra svieto pabaiga. Nuo tos komunistinės trauktinės pats Zacirka pradėjo girti ruskią carą Nikolajų, nuo kurio jis pabėgo į Ameriką, ir ėmė giedoti Bože caria chranī, buvęs varga-

mi tra užtraukė bedievišką Internacionalą, o Bambiukas visa kosere užrėkė Jėščio Palska nezniniela... Tada, Maiki, mano žemaitiška dūšia jau daugiau nebeiškentė, ir išitraukęs šoblę pradėjau visus kirsti į kairę ir į dešinę. Dar atsimenu, kad nukirtau ant stalo į gilią surikiuotų bonkų kaklus, vargami traukėsi nuo plikės skriblių, bėgančiam Bambiukui perdūriau kelnų sėdynę, o Zacirkai tvoyau a'menimis tiesiai per galvą, bet tas palindo po stalu ir pataikiau tik į jo čierką... O paskui visas akys užtemo ir tik šiandien rytą pamatčiau, kad guli policijos lak-upe...

— Tėve, šiandien degtinė žudo mūsų tautą lygiai išėjimoje, kaip ir pačioje Lietuvoje. Visokios ten Trauktinės. Spaustinės ar net Bočių midus tėra tik mūsų krašte komunisto okupanto siūlomai nuodai, kad apšauktų si lietuvių tautą nustumtų atsparumo, kad girti vienį kitus greičiau išduotų sovietiniam saugumui ir lengviau būtų išgaudyti komunistinio režimo priešus.

— Ne, Maiki, čia tai tavo čysto blaivininko parakos. Kaip dabar patyriau, lietuviška Malūnininkų trauktinė kaip tik didina žemaičių narsumą...

— Ir nuveda į kalėjimą.

— Bet, kaip tu sakai, už patriotizmą reikia nė džėlos nebijoti.

— Girtu patriotizmas niekam nenaudingas ir nereikalingas.

— Jeigu tu taip sakai, tai šiandien ir tu man nereikalingas. Gut bai, ir nežinau, kada pasimatysim!...

ST. PETERSBURG, FLA.

Isteigtas Altos skyrius

Čia įsteigtas Altos skyrius. Jo pirmininku išrinktas dail. Antanas Rūkštelis, vicepirm. O. Petrikienė, sek. O. Galvydienė, išd. R. Plepys, vald. narys K. Kleiva. Ši Floridos lietuvių kolonija yra gražiai auganti, ir naujas Altos skyrius turi gerą ryšį.

LIETUVĖ TARPE BEŽDŽIONIŲ

Birutė Galdikaitė-Brindamour ir už JAV ribų plačiai skaitomame National Geographic žurnale, spalio mėnesio numery, rašo, ką ji patyrė, 4 metus Borneo saloje (Indonezijoje) studijuodama žmogbeždžionių — orangutangų gyvenimą. Tą ilgą straipsnį papildo gana daug labai gražių jos vyro padarytų fotografijų.

Straipsnio autorė surinkta medžiaga panaudos daktaro disertacijai, kurią ji įteiks Los Angeles universitetui. Savo studijoms ji gavo stipendiją net iš kelių organizacijų.

Birutė Galdikaitė-Brindamour be abejonės yra pirmoji lietuvė, kuri pasiryžė studijuoti orangutangus.

Orangutangai turi žmogaus anatominį požymį. Jie gyvena tikrai Borneo ir Sumatros salose. Malajų kalboje orangutango vardas ir reiškia miškinį žmogų. Ir Birutė savo straipsnį pavadinė: "Orangutangai, Indonezijos miško žmonės".

WORCESTER, MASS.

Pasižymėjęs lietuvis policininkas

Lietuvio policininkas Albinas Nonkūnas, Lietuvių Piliiečių klubo narys, apdovanotas aukščiausiu Walter Scott žymeniu už pavojaus kriminalistinė suėmimą Big D krautuvėje rugpjūčio 7 d. rizikuojant savo gyvybę. Jį apdovanojo savo žymeniu ir Freedom Federal Savings Bank.

Eglutė minėjo 25 metus

Rugsėjo 21 d. Maironio parke buvo pietūs, kurių pelnas ejo 25 metus mininčiam vaikų laikraščiui "Eglutė".

Parapijos gegužinė

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos gegužinė buvo Rockpointe rugsėjo 7 dieną. Dalyvių buvo daug. Pajamų daugiau kaip \$7,000.

Laimėjo nominacijas

Lietuvių remiami kandidatai į miesto tarybą nominuoti Sinnott - Našukaitė ir Tamas Early.

Balsuokite už juos ir lapkričio rinkimuose.

Šitaip mano patraukti į susirinkimus

Lietuvių Piliiečių klubas tu i per 700 narių, jo turtas — daugiau kaip pusė milijono dolerių, bet nariai į susirinkimus nesilanko. Štai ir rugsėjo 8 d. į susirinkimą atilankė vos 35 nariai, todėl susirinkimas laikomas nevykęs.

Valdyba nutarė skirti \$30, kuriuos laimėti tegali tik atvykę į susirinkimą. Be to, susirinkime dalyvaujantiems doinama 2 stiklai alaus.

Matysime, ar tai padidins susirinkimų dalyvių skaičių.

A. T.

Karūn ir ant naktinio puodo galima uždegti.

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į kelisvius skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laikė reikla pažiūrėti, kad esate keleivis skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog į adresą:
Dr. M. Sveikauskas, Attorney at Law,
Boston Five Building
1895 Centre Street
W. Roxbury, Mass. 02132

CHICAGO, ILL.

Posėdžiavo ALTa

Rugsėjo 22 d. posėdžiavo Amerikos Lietuvių Taryba. Bavo aptarti tolimesnieji kontaktai su JAV kongreso nariais ryšium su naujomis rezoliucijomis Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių reikalais. Nuspręsta vesti registraciją atveju, kuriais Sovietų Sąjunga laužo Lietuvos žmonių teises, nesilaikydama net ir savo įsipareigojimų Helsinkyje. Išklaušytas pranešimas apie Lietuvos studentų sąjungos ir Latvijos jaunimo sąjungos ruošiamą latvių - lietuvių studentų konferenciją rugsėjo 26-28 dienomis Jaunimo Centre, Chicagoje, ir nutarta jų pasangas paremti 350 dolerių atka.

Aptartas reikalas kontaktuoti didžiųjų JAV politinių partijų veikėjus, artėjančių rinkimų akivaizdą siekiant didesnio palankumo Lietuvos reikalams. Apsvarstyta 35-tojo Altos suvažiavimo, vyksiančio lapkričio 22 d. Piek-Congress viešbutyje, Chicagoje, programa ir numatyta tvarka banketo, kuriame bus pagerbti Lietuvos laisvės gynėjai — laikraštinkas Bill Anderson ir kongresmanas E. J. Derwinski.

Be to, padarė pranešimus: E. Vilimaitė apie Liet. katalikų moterų seimą. A. Pakalniškis apie Lietuvos vyčių seimą ir dr. K. Bobelis apie suaktyvinį ateitininkų suvažiavimą.

Nuo gaisro skaudžiai nukentėjusiai "Dirvai" paskirta 300 dolerių, skatinant ir kitas organizacijas šią padėdėlę paremti.

Numatyta Chicagoje sušaukti spaudos atstovų ir visuomenės susirinkimą, kuriame būtų plačiau aptarta Helsinkio konferencija ir jos padariniai.

Altos posėdžiui vadovavo pirm. dr. Kazys Bobelis. Jame dalyvavo: Teodoras Blinstrubas, dr. Kazys Sidauskas, dr. Jonas Valaitis, kun. Adolfas Stašys, Juozas Skorubskas, Eugenijus Smilovs, Aleksandras Pakalniškis, Alvydas Jonikas, Milda Kimoikaitė, Teodora Kuzienė, Valerijonas Šimkus, Emilija Vilimaitė, Irena Blinstrubienė, kun. dr. Juozas Prunskis.

HUMORAS

Turtingas fabrikantas aplankė studentų bendrabutį, kuriame gyvena jo sūnus, studentas, ir panoro su juo susifotografuoti. Fotografas pasiūlė tėvui padėti ranką, ant sūnaus peties, kad fotografija būtų natūralesnė.

— Ne, — atsakė tėvas. — Fotografija bus daug natūralesnė, jeigu jis įkiš savo ranką į mano kišenę...

Klausimas

1974 metų pabaigoje mudu su vyru nutarėme pirkti 6 butų modernius namus. Manėme viename bute gyventi patys, kitą butą išnuomoti dukteriai su žentu už žemą nuomą, nes žentas dar rezoliucijomis Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių reikalais. Nuspręsta vesti registraciją atveju, kuriais Sovietų Sąjunga laužo Lietuvos žmonių teises, nesilaikydama net ir savo įsipareigojimų Helsinkyje. Išklaušytas pranešimas apie Lietuvos studentų sąjungos ir Latvijos jaunimo sąjungos ruošiamą latvių - lietuvių studentų konferenciją rugsėjo 26-28 dienomis Jaunimo Centre, Chicagoje, ir nutarta jų pasangas paremti 350 dolerių atka.

Abu pasirašėme sutartį ir padėjome geroką sumą rankpinigių. Viskas ejo sklandžiai. Turėjome namus perimti birželio mėnesio pradžioje. Kovo mėnesio 4 dieną mano vyras, su kuriuo aš išgyvenau 27 metus, pasifuto blogai darbe ir, prieš supėjant jį nuvežti ligoninėn, ten pat mirė nuo širdies priepuolio.

Nenorėdama daug gaisinti Tamstos laiko, neaprašysiu tų baisių dienų po vyro mirties. Mano visas pasaulis sugriuvo. Viskas pasidarė nebemiela ir nereikalinga. Vaikai — mes turime vieną sūnų ir vieną dukterį — stengėsi mane raminti, bet aš iki šiol negaliu atsipiekti. Negana to, prasidėjo visokios bėdos ir visokie rūpesčiai. Teko, žinoma, pasiimti advokata. Viskas turėjo eiti per teisimą. Aš pasikiau tam advokatui iš pat pradžių, kad aš nebeoriu pirkti tų namų. Advokatas man paakė nesirūpinti: jis viską sutvarkysias. Aš, juo pasitikėdama ir turėdama daug kitų rūpesčių, maniau, kad bent šitas rūpestis yra man atkritęs.

Atėjo birželio mėnesio Advokatas man pranešė šaltai ir nesijaudindamas, kad aš turinti norom ar nenorom namus pirkti ir eina. Aš labai surijaudinau, pradėjau

Ka tik gavome

Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti, dokumentinė apžvalga, parashė buv. Lietuvos nepaprastas pasiuntinys ir įgaitas ministris Vokietijoje Kazys Skirpa, 683 psl., iliustruota, įrišta, kaina \$15.00.

Raudonojo arklio vasara, romanas, parashė Edvardas Cinzas, 312 psl., įrišta, kaina \$6.00.

jam išmėtinėti, ir jis pagrasino palikti mano visas bėdas ir nusiplauti nuo jų rankas.

Praėjo keletas mėnesių, ir pardavėjas vis sako mano advokatui, kad, jei aš nepirksiu, jis ne tik rankpinigių man negrąžins, bet dar teisimą trauks.

Maloniai prašau Tamstos pagalbos. Ar gali mane kas priversti namus pirkti? Ar aš galėčiau nustoti savo "deposit", jei aš galutinai atsakyčiau namus pirkti? Rankpinigiai yra stambi suma, ir aš, pasilikusi viena, negaliu jų nuototi. Iš kitos pusės negaliu ir nenoriu pirkti tų namų, kurių pirkmą mudu su vyru planavome, svavrstėme ir norėjome. Aš nebeoriu žiūrėti į tuos namus: kiekvienas mažmožis, surišas su tais namais, man primena mano mylimą, neužmirštamą gyvenimo draugą. Juk negali niekas priversti našlę, nenusimančią šiai reikalais, užsidedi tokią našta ant pečių ir toki rūpesti. Prašau man neatidėliojant atsakyti. Esu priblokšta ir baisiai nervuota. Su padėka

Našlė

Indiana valstijoje.

Atsakymas

Suprantu Tamstą ir užjaučiu. Tačiau Tamstai reikia gyventi ir turi išmokyti tvarkytis galimai geriau. Iš Tamstos laiško man atrodo, kad namų pirkimas yra Tamstai finansiniai naudingas ir apsimokės. Patariu klausyti Tamstos advokato patarimo. Sutinku su Tamstos advokata, kad pardavėjas gali priversti namus pirkti, nors nemanau, kad vokatės žinos, kas reikia daryti tai padarys. Jam grei-ryti.

Mes padidinome savo tarnautojų skaičių, kad greičiau

galėtume išsiųsti Jūsų siuntinius.

SKUBIAI siųskite savo SIUNTINIUS,

o mes viską atliksime.

SIUNTINIAI-DOVANOS

I LIETUVĄ IR USSR!

SENA PATIKIMA FIRMA

toliau aptarnauja nuolat didėjanti klientų skaičių tradiciniai su daugiau kaip 40 metų patyrimu. Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už pasitikėjimą. Jeigu ne, tai prašome pasinaudoti mūsų patarnavimu ir Jūs būsite dėkingi mums.

SIUNTINIAI, PASIEKĖ MUS PASTU, ISSIUNCIAMI

TĄ PAČIĄ DIENĄ

Paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų reikalu

GLOBE PARCEL SERVICE INC

723 WALNUT STREET

PHILADELPHIA, PA. 19106. TEL. (215) 925-3455

CENTRINIS ISTAGOS NEW YORKE:

240 FIFTH AVENUE

NEW YORK, N. Y. 10001

Tel.: (212) 725-2440

ar į bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St. WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Ave. DI 2-2874
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 W. Broadway AN 8-7641
BROOKLYN, N.Y. 11222, 72 Nassau Ave. 212-389-6747
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave. BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 877 E. 185th St. 486-1836
DETROIT, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave. TA 5-7500
ELIZABETH, N.J. 07201, 956a Elizabeth Ave. 354-7603
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campus A. 365-0860
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd. 413-0175
MIAMI, Fla. 33138, 64-05 Biscayne Blvd. FR 9-9718
MINNEAPOLIS, Minn. 55418, 2422 Central Av. NE. 788-2645
NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow 224-0839
OMAHA, Nebr. 68107, 5624 So. 32nd St. 731-8877
PARMA, Ohio 44134, 5432 State Road. 740-3883
PITTSBURGH, Pa. 15222, 346 Third Ave. GR 1-3713
ROCHESTER, N.Y. 14621, 689 Hudson Ave. BA 5-5888
NEW YORK, N.Y. 10008, 101 First Ave. OR 4-3386
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1256 9th Ave. LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98125, 11551 6th Place, N.E. EM3-5556
SOUTH RIVER, N.J. 08882, 168 Whitehead Ave. 267-3118
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison St. 798-3347
TRENTON, N.J. 08611, 730 Liberty St. LY 9-9163
VINELAND, N.J. 08360, Parish Hall, W. Landis A. 609-696-9796

Alliance of America
 9th Street, New York, N.Y. 1000

Vietinės žinios

L. Fondui — tūkstantinė

Antano Skudzinsko šermenyse Lietuvos Fondui suaukta tūkstantis dolerių.

Pažymėtina, kad A. Skudzinskas, dar gyvas būdamas, į tą fondą pats yra įmokėjęs tūkstantį dolerių. Jo sumanymu čia įvairiose šermenyse buvo pradėtos rinkti Lietuvos Fondui aukos, ir jų surinkta tūkstantiai dolerių.

P. Juodeliui skirtos mišios

L. Keturakienė iš Brocktono užsakė spalio 12 d. 10 val. ryto šv. Petro bažnyčioje mišias už savo brolių literatūros kritiką ir Sibiro kankinį, mirusį š. m. rugsėjo 24 d. Vilniuje Petrą Juodelį. Mišių metu vargonuos Jeronimas Kačinskas, giedos Birutė Aleksaitė ir smuikuos Izidorius Valyūnas.

Laima Baltušytė — magistrė

Bostoniečių Anastazijos ir Stasio Baltušų dukterė Laima spalio 22 d. Columbijos universitete gaus chemijos magi trės laipsnį ir ten toliau ruošis daktarės laipsniui.

Laima Baltušytė buvo ir viena pačių rimčiausių ir gabiausių Bostono lituanistinės mokyklos mokinių ir labai gerai baigusi tą mokyklą, vėliau nekartą pavaduodavo kai kuriuose skyriuose jos mokytojus.

Sveikiname ir linkime geriausios sėkmės.

Grįžo iš Lietuvos

Iš Lietuvos grįžo Aldona Adomonienė, kuri vadovavo Bostono Trans - Atlantic Travel Service įstaigos suorganizuotai ekskursijai.

Kita tos įstaigos organizuojama ekskursija į Lietuvą išvyks lapkričio 19 d.

Patikalinimas

Keleivio Nr. 36 išspausdintas "Trijų tautų koncerto" aprašymas prasideda šitaip

"Rugsėjo 13 d. pirmą kartą Bostone estai, latviai ir lietuviai turėjo bendrą renginį."

Tai ne visai tikslī informacija. Pirmas bendras reprezentacinis pabaltiečių koncertas įvyko Bostone Jordan Hall salėje 1952 m. rugsėjo 27 d. 8 val. vak. Jame Estijai atstovavo kontrabaso virtuczas Ludvig Juht, Latvijai — duopianistės Ingrida bei Karina Gutbergs ir smuikininkas Andrejs Lindbergs, o Lietuvai — baritonas Stasys Liepas.

Šis koncertas davė pradžią visai serijai Bostono Pabaltiečių draugijos surengtų koncertų, kuriuose vėliau jau pasirodėdavo vienos kurios Pabaltijo tautų šėklieji menininkai.

Reikiau pagarbą redakcijai

Stasys Liepas

Bostono — New Yorko rungtynės

New Yorko lietuviai šachmatininkai atvyksta šį šeštadienį, spalio 11 d., į So. Bostono LPD-ją komandinių rungtynių prieš Bostono šachmatininkus (8 lentose).

Bostono komandoj žais trys pasižymėję jaunieji: Tomas Girmius, Leonas Navickas ir Jonas Aleksonis, greta "seniųjų" Leonavičiaus, Keturakio, Merkio, Jurgio Zozos ir Skrabulio. New Yorko komandoje — Staknys, Sakalas, Simonaitis, Vilpišauskas ir kiti.

SOUTH BOSTON LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBE

LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

Šeštadieniais ir sekmadieniais veikia

NUO 3 VAL. POPIET IKI 10 VAL. VAKARO

— SKANI LIETUVIŠKA PICA

Picą užsisakyti galima ir tel. 268-1055. Tada atėjus nereikės laukti, kol iškeps.

— VOKIŠKAS ALUS

— JAUKIAI IŠDEKORUOTOS NAUJOS PATALPOS

— LIETUVIŠKAS MALONUS PATARNAVIMAS

— TRIJŲ GENERACIJŲ LIETUVIŠKA MUZIKA

Šeštadieniais ir sekmadieniais

NUO 12:00 VAL. IKI 3:30 VAL.

LIETUVIŠKI PIETOS

(Balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kt.)

Atsikvirkite ir būsite maloniai nustebinti!

S.B.L.P. DRAUGIJOS VADOVYBĖ

KNYGA YRA GERIAUSIAS ŽMOGAUS DRAUGAS, VERTINGIAUSIA DOVANA.

KELEIVY GALIMA GAUTI DAUG ĮDOMIŲ IR NAUJAUSIŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ.

Gana
nereikalingai eikvoti kuriai alyvą

1975

Alyva kūrenamos
šilto oro krosnys
Rytdienos įrengimas

Namams šildyti geriausias pasirinkimas

Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, pušį, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir datų sujungti rūšis su vamzdžiais.
30 metų garantija.

\$695.

Paskutinė modernaus alyvos šildymo naujiena
FORTUNA FUEL Co.
Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass.
Alyvos burnerių aptarnavimas. Išlaidos 21 val. per dieną
Skambinti — Boston: 436-1204, So. Shore: 773-4940

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

144 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai suveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvai. labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Senas parvirsia ir negirtas.

Flood Square Hardware Co.

Servicinis N. J. ALBANA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dailis
Popieriaus žiarnos
Stiklas Langams
Viešieji reikmenys namams
Reikmenys plomberiams
Visosios reikmenys dailiai

Telefonas: AN 8-2806

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

OPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Trečiadieniais neprilimama

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

Už mūsų ne tik jaučius vedžioja.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder
49 Church Street
Milton, Mass.

Atlieku visas patalynas, remontą ir projektavimo darbus. Iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal Jūsų reikalavimus. Sankaitė visados iki 9 val. vakaro.

Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Nerasi medžio be žakos, o žmogaus — be ydos.

NAMAKSY - ZAMMITO

Insurance Agency, Inc.
321 Country Club Road
Newton Centre, Ma.02159
Tel. 332-2645 ar 762-6732

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELIENES DAINŲ PLOKSTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbičtos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokšteles. Kaina \$6.00. Paštu nesiumčiame.

Laisvės Varpas

LIETUVIŲ RADIO VALANDA

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC ir WWEL

Vedėjas PETRAS VISCINIS

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

384 W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTONE.

Telefonas: AN 8-4628

Nuo 9 val. ryto iki 5 val. v., šeštąsias šventadienius ir sek.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

☐ Krosnies aptarnavimas

☐ Automatinis įpilimas

☐ Patogios mokėjimo sąlygos

☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500

SAVE AT A GREATER RATE

7.90% effective rate on 4-year term deposits \$1000 minimum

7.08% effective rate on 2 1/2-year term deposits \$1000 minimum

6.81% effective rate on 1-year term deposits \$1000 minimum

6.00% effective rate on 90-day notes \$500 minimum

5.47% effective rate on regular account

The Federal regulations affecting these new savings certificates allow premature withdrawals on savings certificates funds provided rate of interest on amount withdrawn is reduced to the passbook rate (5 1/2% a year) and 90 days interest is forfeited.

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

BANKO SKYRIUS

740 Gallivan Boulevard

Dorchester, Mass. 02122

Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. ŠEŠTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

Nuošimčiai priekaitomi nuo įdėjimo dienos kas mėnuo.

Pilnas draudimas

Bankas veikia jau 109-tuosius metus. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalas.

Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai

Turtas (Assets) yra virš \$274,000,000

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Siuntiniai suveina greitai ir sąžiningai. Siuntiniai suveina greitai ir sąžiningai. Siuntiniai suveina greitai ir sąžiningai.

Pristatymas greitas ir garantuotas

Prekės parduodamos nušimintomis kainomis. Galima užsisakyti rublių sertifikatus, automobilius, šaldytuvus ir pan.

Naujas vedėjas. Atidaryta darbo diena nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šėštadieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.

389 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

AND TRAVEL INFORMATION

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitas Rusijos okupuotas kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Prekės parduodamos nušimintomis kainomis. Galima užsisakyti rublių sertifikatus, automobilius, šaldytuvus ir pan.

Naujas vedėjas. Atidaryta darbo diena nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šėštadieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.

389 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068